

L'accident topogràfic clau a Sallent és la conca del riu Llobregat, al voltant de la qual es desenvolupa la vila. I és que l'aigua juga un paper molt important dins el terme municipal.

L'antiga població sallentina estava delimitada pels cursos d'aigua: el Llobregat cap a ponent, la riera de Cornet al nord i la Riereta al sud.

L'aigua serà també el factor decisiu per al desenvolupament econòmic de Sallent. Serà la font d'energia per les fàbriques tèxtils tan nombroses al segle XIX i fins a ben avançat el XX. Però ja des d'abans de l'arribada de la Revolució Industrial, havia estat imprescindible per al desenvolupament de l'agricultura.

En ocasions, però, l'aigua suposarà un problema, quan les quacions pluges provoquen crescudes del Llobregat i les riades arrosseguen part del territori i les edificacions més properes als marges del riu.

Fins al segle XIV la muralla era constituïda per les pròpies cases amb els seus murs. Es coneix l'existència del Portal Major anomenat també del Pont o de la Torre. A partir de 1437 s'inicien obres de reforç de la muralla. El 1464 el bisbe de Vic mana incorporar als murs nous elements de defensa. Al segle XVI es realitzarà el portal de Cabrianes també conegut com de Sant Bernat. És possible que sigui el mateix que el que alguns documents anomenen de la Riera. Cap al Llobregat la muralla tindrà 7 metres d'alçada, darrera les cases de Sant Bernat. S'allargava paral·lela al Llobregat fins a pujar per la Riereta. Dels portals no se'n conserva cap.

Entre aquests dos condicionants, aigua i pedra es situa el projecte.

L'edifici base de l'actuació es situa a un dels primers carrers de Sallent, el del Clos. Situat a la Sagrera de l'església de Santa Maria, la seva disposició fa pensar en una antiga funció de defensa. Així ve recolzat per la seva proximitat a les restes de la muralla, la seva situació estratègica en cantonada i la forma i gruix dels murs especialment en planta baixa. L'any 1841 es van realitzar obres de fortificació a la població, segons consta als documents de l'arxiu de la Corona d'Aragó. La descripció dels elements del següent text provenent de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, fa pensar en que les obres es van produir a la zona d'actuació, al número 5 del carrer del Clos:

"Enero 1851: obras de fortificación pasajeras ejecutadas en varios puntos de la demarcación de esta comandancia. (...) construcción de un tambor con paredes aspilleradas de mampostería ordinaria para cubrir la puerta de la entrada a dicha casa fuerte, una pared del mismo material detrás de aquella, otra ídem aspillerada de ídem para subir a la muralla en la que se fabricó una garita y en el extremo de dicha pared se ejecutó un revellín. Se arregló una cocina para guisar los ranchos de la tropa con sus correspondientes merlones de sillería y cubierta de tejado, se construyó un común, se habilitó un local para calabozo, se cerraron las aberturas del entresuelo y del primero y segundo piso; se habilitaron los aposentos para pabellones del Comandante militar y oficial del destacamento, se construyó un rebellín con pared de ladrillo en uno de los ángulos de la espesada casa fuerte, y además cuatro de éstos alrededor de la iglesia fortificándose al propio tiempo el campanario y una torre inmediata a él; por último se construyeron tres cuerpos de guardia de los cuales uno sobre el río Cornet, otro en la puerta de Aviñó y otro en el puente del río Llobregat.

Cuerpo de Ingenieros. Comandancia de Barcelona.1850".

Arxiu Municipal i Museu d'història de Sallent

Sallent
escala 1/1000
Zona de projecte

María Sebastián Sebastián
Pfc juliol 2008 - Tribunal Muntañola, Díaz, Tayà, Esquius
Línia aproximacions a l'arquitectura des del medi ambient històric